

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAPSZOMBAT, 1931. ÁPRILIS 18.
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 87. SZÁMFŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICHENDRE D^r

Meglepetés

nem volt senki számára, aki a politika szeményeit nyitott szemmel figyelte és nem hagyta magát meglepésztetni a hangzatos jelszavaktól és diplomatikusan nyilatkozatoktól, hogy a koncentrációs kormány kísérlete megbukott. Ezt Titulescu első napi tárgyalásai után megjósoltuk. Könnyen megjósolhattuk, mert látva a pártoknak egymásra féltékenykedő tülekedését, más nem volt várható. Mintha nem értették volna meg, hogy miről van szó. Mintha most és csak annak kellett volna eldölnie, hogy ki milyen tárcát tud megkaparintani a maga számára. Mintha nem is az ország, hanem az egyes pártok vagy pártvezérek hirtelen politikai sorsa lett volna fontos. Am jó, de nekünk kisebbségeknek ebben a játékban semmi részünk nem volt és nincs. És nem lehet a jövőben sem, amíg a politikai láthatár nem tisztul. Ha a román pártok talán nem merték vállalni a felelősséget a Titulescu-kormányban való részvételért és ezért huzták-hálasztották a megállapodás lehetőségének felborítását, úgy sokkal becsületesebb lett volna, ha ezt a főszerűket nyíltan bejelentették volna. Mi, kisebbségi állampolgárok, tisztában vagyunk kényszerűen alárendelt, hamupipóke-szerepünkkel. Ezt bizonyították Titulescu tárgyalásai is, aki számításaiból teljesen kikapcsolta a lakosságnak harmine százalékát. Tisztában vagyunk azzal is, hogy az ország belpolitikája sorsdöntő órákat él át. Ezért nincs is meg bennünk az a cinizmus, mellyel egy sok államférfin a vergődő tárgyalásokat kísérte. Nem tudjuk azt sem, hogy egy hivatalnokkormány csinál-e országos választásokat vagy sem. A lehetőségre mindenesetre fel kell készülnünk. Fel kell készülnünk arra is, hogy amit most sem mi bevetünk, úgy a választásoknál lehangolási taktikával igyekeznek majd semmivé tenni a kisebbségeket. Foglalkoznunk kell éppen ezért passzivitásba vonulásunk lehetőségével. Mert ha román pártok nem merték vállalni, úgy mi esetleg nem akarjuk vállalni a felelősséget a történendőkért. A mai igazságtalan, prémiumokra alapított választási rendszer mellett azt a súlyt ugysem tudjuk latba vetni, mely számáru nyunknál fogva megillet bennünket. Hallottunk mandatumfelosztási tervekről is. Ha pedig ilyen lehetőséggel foglalkoztak, úgy bizonyára megvannak a megfelelő eszközök is egy ilyen terv végrehajtásához. Ilyen esztokodásban résztvenni nem akarunk. Ennél többre becsüljük önmagunkat. És ennél jobb a passzivitás. Mert mi tudjuk, hogy nem babra megy a játék.

Semmi sem tetszik

a pártvezéreknek, akik minden kormányalakítási kísérletet elgáncsolnak úgy, hogy Titulescu kilátásai óráról-órára csökkennek

Averescu marsall személye előtérben

Károly király az elmúlt éjjel állandó permanenciában volt. Politikusokat fogadott és velük a koncentrációról tárgyalt. Éjjel Lupu dr. és Bratianu György voltak az uralkodónál és már hajnalodott, amikor a király nyugovóra tért. Tegnap reggel már nagyon pesszimizista volt a hangulat és sikertelennek tartották a nemzeti egység kormányának megalakítására irányuló összes kísérleteket. Dél előtt a pártvezérek külön-külön újból kihallgatáson jelentek meg a királynál. Ezekről a kihallgatásokról semmi nem került nyilvánosságra, azonban minden biznnyal bejelentették, hogy a koncentráció megalakítására irányuló tárgyalások meddők voltak. Dél előtt Titulescu is tárgyalásokat folytatott Maniuval és a többi pártvezérrel.

Tegnap délután a belpolitikai válság tetőfokát érte és a kocka eldőlt.

A tegnap délután mozgalmas eseményeiről a következőket jelenti a Déli Hírlap tudósítója:

Titulescut délután a király kihallgatáson fogadta. Amíg a kihallgatás tartott, addig Bratianu

Koncentráció helyett hivatalnokkormány

Duca a királyi palotából a liberális párt klubhelyiségébe ment. Utána a liberális párt a következő kommunikét tette közzé:

— Titulescu deznált minisztereinek közölte az uralkodóval, hogy a jelenlegi körülmények közepette a politikai pártokkal nem sikerült megegyeznie a nemzeti egység kormányának megalakítására. Valószínű, hogy Titulescu elnökle mellett hivatalnokkormány alakul.

Amikor ezeket nyilvánosságra hozták, politikai körökben már kialakult a vélemény, hogy Titulescu a kihallgatás alkalmával visszaadta az uralkodónak a koncentrációs kormány megalakítására irányuló megbízatást és újabb deználást nyert ezúttal hivatalnokkormány létesítésére. Titulescu felhívja majd az összes pártvezéreket, hogy minden különösebb feltétel nélkül foglaljanak helyet mint tárcanélküli

György ismét Lupuval folytatott tanácskozásokat és úgy látszik, hogy az ugynevezett kispártok blokkba tömörülve feltételeikkel megakadályozták a koncentrációs kibontakozást. Titulescu kihallgatása teljes két óra hosszat vett igénybe. Titulescu kihallgatása közben érkezett a királyi palotába Duca, a liberális párt vezére is. A kihallgatásról jöve Titulescu és Duca néhány percet tanácskoztak, ezt követően pedig Duca jelent meg kihallgatáson.

Amikor Titulescu deznált minisztereinek az uralkodótól eltávozott, ötvennél több újságíró rohamba meg, azonban Titulescu, aki fölötté sápadt és igen rossz kedvűnek látszott, nem volt hajlandó nyilatkozatot adni.

Duca kihallgatása csak rövid időt vett igénybe és a liberális párt vezére, akinek a válság megoldásában jelentékeny szerep jut, ellentétben Titulescuval, mosolygó arccal fogadta az újságírókat, azonban ő sem nyilatkozott és nevetve mondotta:

— Amikor a minisokára mindent megtudnak az urak.

nem adta fel a reményt, hogy sikerülni fog a nemzeti egység kormányt megalakítani.

Az esti órák lázas tanácskozással teltek el. Titulescu ismételtén tárgyalt Bratianu Györggyel, Lupuval és Gogával, majd Maniu Gyulát kereste fel. Hat órákor újólag kihallgatáson jelent meg az uralkodónál és a kihallgatás még este tíz órákor tartott. Kiszivárgott hírek szerint Titulescu ekkor már bemutatta a királynak a hivatalnokkormány névsorát. Fontos tárgyalás anyagát képezte a kihallgatáson a parlament feloszlatása. Bizonyosra vehető, hogy

a parlamentet rendkívüli ülés-szakra hívják egybe

és megszavazza a választói törvény módosításáról szóló javaslatot.

A tegnap estének politikai szenzációja, hogy a Bratianu György, Lupu és Averescu vezetése alatt álló pártok

koalíciót létesítettek és a választásokon is közös listával vesznek részt.

Titulescu este tíz órákor hagyta el a királyi palotát és az újságíróknak semmiféle nyilatkozatot nem adott. Éjjel feltizenkét órákor a miniszterelnökség sajtóosztálya a következő hivatalos jelentést tette közzé:

A pártvezérek hozzájárultak ugyan a nemzeti egység kormányának megalakulásához és ebben az irányban megkezdődtek a tárgyalások. A nemzeti egység kormányának megalakítására irányuló tárgyalások befejeződtek és megállapítást nyert, hogy egy ilyen alakulat létrehozása jelenleg lehetetlen. Az uralkodó a válság megoldására folytatja tanácskozásait és más megoldást keres.

A kommuniké Bukarestben már nem kellett meglepetést, mert tíz órákor nyilvánosságra került, hogy a koalíciós kispártok a koncentrációt a lehathározottabban visszautasították.

Legújabb éjjel után érkezett jelentések szerint a hivatalnokkormány esélyei is legyöngültek. Minden eshetőség mellett szól, hogy a király vagy megvalósítja a személyiségek kormányát, sőt annak az eshetősége sincs kizárva, hogy Averescu marsall nyer megbízatást a koalícióra lépött kispártok kormányának alakításá-

Meghajlik a nép akarata előtt

Alfonz spanyol király, aki nem mondott le véglegesen, hanem a döntést az általános választások eredményétől teszi függővé

Amerikába hívják a hontalan királyt

Biborvörös-sárga-mályvapiros zászlók sokaságát lengeti a szél Spanyolország minden városában, minden falujában. Az egész ország örömmámorban uszlik. Mindenütt nagy ünnepeket rendeznek a köztársaság kikiáltásának örömeire. Elhatározták már, hogy ezt a napot nemzeti ünnepnek deklarálják és minden esztendőben megülik. Az új köztársaság első parlamentje erre vonatkozólag külön törvényt fog megszavazni.

Azok a politikai foglyok, akiket az előző rezsim alatt bezártak, most már mind visszanyerték szabadságukat. A legtöbbben ezek közül fontos pozíciókat töltenek be a köztársaságban.

Igy többek között kiszabadult Burgette tábornok is, akit a diktatura alatt monarchiaellenes cikkei miatt elítéltek és bebörtönöztek.

A spanyol diplomáciai testületben gyökeres változások lesznek. A nagy követek és követek tegnap a világ minden részéből elküldték távirati lemondásukat. Ezek közül csak azokat nevezik ki újból, akik nem voltak ekszponált monarchista pártiak. A hadseregben a változás simán ment végbe. A tiszték a sapkáikról egyszerűen levették a királyi koronás rozettát és a köztársasági jelvényt tűzték ki helyébe.

Egyetlen helyőrségben sem tiltakoztak a katonák a köztársasági államforma ellen. Az ezredek zászlóira rákötötték a köztársasági trikolórt.

A kormány elhatározta, hogy azokat a köztársasági politikusokat, akiket a diktatura elítélte, kárpótolják kiállott szenvedéseikért. Megadják azonban a tiszteletet azoknak is, akiket az előző kormányok halálra ítélték és az ítéleteket végrehajtották. Így Galan és Hernandez kapitányokat, akiket szintén kivégeztek, most haláluk után őrnagyokká léptették elő és családjaik ennek megfelelő nyugdíjakat fognak kapni. Prieto és Domingo minisztereket, akik tegnap este érkeztek meg párisi száműzetésükből, óriási ünnepséggel fogadták Madridban.

Az emigránsok különben naponta százával özönlének vissza Spanyolországba és a határon találkozni az önkéntes száműzetésbe menő monarchista arisztokratákkal.

A köztársasági kormány kijelentette, hogy egyetlen monarchista pártot sem fog száműzni, vagy elítélni, ha csak nyíltan nem láznak föl a köztársaság ellen. Az egész országban különben példás rend van és nyugalom van.

Ena spanyol királynő a két infánsnővel tegnap délelőtt féltíz órákor Párisba érkezett. A pályaudvaron spanyol és francia monarchisták fogadták. A királynő nyugodt volt, a két infánsnő ellenben könnyezett. A fiatalabbik infánsnőt, aki hosszabb idő óta betegeskedik, tolókoesin vitték a peronról az állomás előtt várakozó autógé. A királyi család és

Marseillei jelentés szerint XIII. Alfonz kíséretével tegnap reggel megérkezett Marseillebe és azonnal szállodába ment. Ott bezárkózott és megtiltotta, hogy bárkit is eléje bocsássanak.

Miranda herceg, a király főudvarmestere, az újságírók előtt kijelentette, hogy Alfonz király nem mondott le véglegesen a trónról. Egyelőre csak átadta a hatalmat és elhagyta az országot.

A döntés tulajdonképpen a júniusi általános választásokon fog megtörténni, amikor majd a spanyol nép megmondja, hogy köztársaság.

Rengeteg kincset vitt magával a menekülő királyi család

A Matin tudósítója elébe utazott a spanyol királynőnek Bayaumba és ott sikerült rövid beszélgetést folytatni vele. A királyné elmondta, hogy a madridi királyi palotában eltöltött utolsó órák borzalmasak voltak. A szabadságtól megrészegedett nép állandóan tüntetett a palota előtt. Ennek ellenére azonban a királyné megvan róla győződve, hogy a nép szíve mélyén mégis ragaszkodik a királyhoz, csak éppen most az történt, hogy a szélsőséges elemek a népet játékszerűen használják föl. Szerinte Alfonz király nem mondott le és a hatalmat sem adta át senkinek, csak éppen elutazott Spanyolországból. Ha a királyi család továbbra is Madridban maradt volna, ugy az élete veszélyben forgott volna.

A király nem akart vérontást és azért nem kísérelte meg azt, hogy akár a hadsereg, akár a testőrségre támaszkodjék.

Ena királyné még elmondta azt is, hogy gyermekeivel együtt nem Madrid főállomásáról utazott el, mert nem akarta magát kitenni esetleges tüntetéseknek, hanem autón az Escorial pályaudvarra hajtatott, ahol a király-

akar e, vagy monarchiát. Akármilyen lesz is azonban a spanyol nép döntése, Alfonz király kijelentette, hogy meghajlik a nép akarata előtt. Ha a népszavazatait a köztársaság mellett adja le, csak akkor következik be a király végleges lemondása.

Amerika több városából távirati meghívás érkezett Alfonz királyhoz. Ezek a városok mind vendégszeretűket ajánlják föl a királynak. Los Angeles és Sant-Augustin kaliforniai városok azzal is érvelnek, hogy spanyol eredetűek és számukra megtisztetés volna, ha a lemondott király ott telepedne le.

hű arisztokraták sirva bucsuztak el tőle.

A londoni Morningpost írja, hogy a spanyol királyné igen sok kincset vitt magával, többek között nagymennyiségű ékszert, mükinceset, aranytálatkat és drágaságokat, amelyeknek értéke meghaladja a félmillió font sterlinget.

Alfonz király már régebben felcszlatta spanyolországi versenytárlóját, spanyol értékeit folyósította és a pénzt átutalta Londonba.

A király legutóbbi londoni tartózkodása alkalmával a Spanyolországból való vagyoni kivonulásra részletes tervet dolgozott ki, amiből látnivalóan számított rá, hogy a forradalom következtében hamarosan abba a kényszerhelyzetbe kerül, hogy az országból távozzék. A király különben már hétfőn látta, hogy sorsa meg van pecsételve, amikor így szólt Berenguer miniszterelnökhez:

— Tudom, hogy bizhatom a hadseregben, ámde nem ilyen hangulat mellett.

Később aztán annak a véleményének adott kifejezést, hogy majd eljön még az idő, amikor visszahívják.

Nem lehet élni

Kardostelepen, de meghalni sem, mert a halottakat a talajvíz ki-mossa koporsójukból

Nem lehet Kardostelepen élni, de — meghalni sem. Ennek a szerencsétlen telepnek szerencsétlen lakossága még a sirban sem nyughat. Számára nincsen rév, még halálában sem találhatja meg az örök békecséget. A Kardostelep temetőjéről van szó, az állandósult kegyeletért eme megdöbbentő helyéről, ahol az anyaföld melege helyett undorító vizsír várja az elköltözöttet, lassu porladás helyett agyagos pocsolalé hámlassztja le a koporsó-fő

Kiszáradtak még az utak is, simán meg lehet közelíteni a negyedik utca végén fekvő temetőt. Nos itt még most is víz van. Három oldalt majdnem szinig telt árok veszi körül a temetőt, nagy lendülettel kell átugrani, ha meg akarjuk látogatni a holtakat. Kissé magasabban fekszik ez a jókora kertnyi terület, melyet legutóbb valamennyire feltöltöttek. Balról vagy negyven szegényes sirkereszt, katolikusok, reformátusok, evangélikusok vegyest mindössze öt-hat kis dombsugarában szinte megnyugodhat a kép, de egy jó botszurásra

Alig fejezte be a sirásó munkáját, máris megtelik az üreg vízzel. Ezen szén legalább másfél méterre ér. Ilyenkor aztán nagy szerkesztik le a koporsót, közben meregetnek és a ledobott anyag gyors lepréselésével igyekeznek szorítani a vizet. Szemre, mer szemre néhány óra múlva a talaj ismét elfoglalja régi birtokát. Ekkor mit érezhet szülő, gyermek, feleség vagy férj, elképzélhetjük. Tíz év, hogy kedvesét csak úgy bedobták a pocsolaléba! Hisz még egy kevesebb állatot is valahol a kert végében ásunk el, ha szerettük és a gaskodtunk hozzá. Egész Karostelepnek égő sebe ez a barbár megkezdési elintézés. Szaladnak a szegények fűhöz-fához. De mi hiába! A hatóság nem hallgat meg a szavukat. Pedig el kellene helyezni a temetőt, vagy legalább nagyszabású feltöltéssel megszüntetni ezt a kegyetlen állapotot. Legalább a holtakat temessük el tisztességgel. Vagy nem?

Flaneur

Mulatozás közben

elopták a vidám vasutas pénzét

Kellemetlen kalandban volt része Suceriu Vazul, mehalai Ránac-utca 9. szám alatt levő vasutasnak. Suceriu este a Hunyad uton levő Hét tetűhöz című korezmában iddögált, ahol két rendőri felügyelet alatt álló nővel ismerkedett meg. A nők rábeszélésére mindhárman a Begajobbsoron levő másik korezmába mentek és ott parázs mulatozást csaptak. Nagymennyiségű ital elfogyasztása után erősen beszeszelt állapotban a trérekaszárnya felé indultak. Ekko hozzájuk csatlakozott Bajás Illé tizenkilenc éves cigánylegény is, aki az egyik nővel, Kosa Zsófiával Kosa Zsófi háztartásban él. Utközben Kosa Zsófi az italos vasutas zsebéből kilopta a pénztárcát, melyben kétezeröt száz lej volt. A pénzt megtartotta, az üres pénztárcát pedig átadta Bajásnak, aki azt a Begába dobta. A vasutas azonban még mindig kívánta az italt s ezért betértek a Három vadászhoz címzett vendéglőbe, ahol folytatták a mulatozást. Mikor fizetésre került a sor, Suceriu ijedten vette észre, hogy a pénze eltűnt. A hirtelen kijózanodott Suceriu hatalmas botrányt csapott, rendőrt hivatott, aki az egész társaságot bekísérte. Kosa Zsófi erre bevallotta a lopást, de a zsákmányt a legszorgosabb motozás ellenére sem találták meg nála. A belvárosi rendőrségen az újabb motozásnál a pénzt a leány elszakadt kabátujjában megtalálták és visszaadták tulajdonosának.

Elsők vagyunk olcsó árainkkal

a legújabb férfidivatcikkben u. m. ing, nyakkendő, gallér, kalap, gummi-kabátok, továbbá bőrdöngőkben. Ingek már 195 lejtől, kalapok már 170.

Magazin Union

Józsefváros, Whitehouse palota, a Mária-szoborral szemben.

Ha szép akar lenni,

használdon **KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejzsappant, liliompu-dert, 3 színben.** Kapható kizárólag **KULKA Emil városi gyógyszerárban, a „Fekete Sas-hoz” Belváros, Szent György-tér**

Szfinksz lett a düsseldorfi rém

akiról lassan az a feltevés kezd kialakulni, hogy a gyilkosságokat csak beteges fantáziából vállalta magára

Gyors tempóban folyik a tárgyalás

Düsseldorfban a törvényszék negyedik napja tárgyalja már Kürten Péter bűnperét. Kürten Péter mint a düsseldorfi rém került a bíróság elé, ahol éppen olyan nyugodt beismerő vallomást tett, mint elfogatása után annak idején a rendőrségen. A hallgatóságban és a bíróságban is lassankint azonban az a szkolasztikus feltevés kezd kialakulni, hogy Kürten Péter talán mégsem az igazi düsseldorfi rém, aki a sok borzalmas kéjgyilkosságot elkövette, hanem egy beteges lelkű ember, aki valószínűleg feltünéssből, sőt esetleg meggyőződésévé vált fantáziából vállalta magára a rémségeket.

Erre lehet következtetni abból is, hogy Kürten vallomásai teljesen egyöntetűek, majdnem minden gyilkosságot egyformán ad elő és előadása azt a benyomást kelti, hogy az egészet jó előre alaposan át gondolta.

Azok a tanúk, akik erőszakosságait állítólag látták, illetve akikkel erőszakoskodott volna, vagy azt jelentik ki, hogy nem ismerik föl benne támadójukat, vagy a felismerést nem merik határozottan hangsúlyozni. Kürten Péternek a bíróság előtt tett ama kijelentését, hogy az emberiségnek szerencséje, hogy olyan sokat ült börtönben, mert ha kevesebbet ült volna, úgy több gyilkosságot követett volna el, jól átgondolt hatáskeresésnek magyarázzák.

Mindenesetre az a feltevés, hogy esetleg mégsem Kürten a többszörös gyilkos, egyelőre nem alapszik még semmi ténybeli bizonyítékon és lehet, hogy a további tárgyalás során ne is fog beigazolódni.

A tegnapi tárgyaláson egész sor tanút hallgattak ki és pedig a Scher, Hahn, Goldmausen, Mautel és Kornblum esetekre vonatkozólag. Több tanu azt vallotta, hogy az ötvennégy esztendőes Scher, akit az árokban tíz kézzsurással találtak, igen jóindulatu ember volt, aki sohasem veszekedett senkivel. Kürtennek az a vallomása tehat nem helytálló, hogy Scher krakélereskedett volna vele és ezzel provokálta a támadást.

Hahn Erzsébet meggyilkoltatása ügyében a törvényszék husz tanút hallgatott ki, akik többé-kevésbé lényeges vallomásokat tettek. Kosolovszky Mária huszonegy éves cselédlány, aki jó barátságban volt Hahn Erzsébettel, azt vallotta, hogy az szívesen mászkált férfiakkal, különösen, ha alkoholt ivott.

Kosolovszky Mária különben Hahn Erzsébetről egészen más személyleírást adott, mint vallomásában Kürten és kiderült az is, hogy azokon a napokon, amikor Kürten szerint Hahn Erzsébet vele kirándulásokon volt, odahaza tartózkodott.

Sage asszony, aki Kürtenék

szomszédnője volt, elmondotta, hogy Kürten felesége gyakran panaszkodott, hogy a férje más asszonyok után járkal és gyakran úgy jön haza, mint valami disznó. Kihallgatott azután a bíróság egy asszonyt, akinek nevét nem hozták nyilvánosságra és csak annyit közöltek róla, hogy K. asszony. Ez elmondotta, hogy Kürten neki még lánykorában udvarolt és feleségül akarta venni, azonban nem ment hozzá. Amikor Kürten már nős volt, évek után ismét találkozott vele és egy izben szerelmi ajánlatot tett neki és mert ellenállt, azért fojtogatni kezdte.

Ennek az asszonynak a vallomása közben egy leány, akit az asszony előtt hallgattak ki és aki szintén azt vallotta, hogy őt Kürten fojtogatta, elájult és úgy kellett a teremből kivinni.

Schneider rendőrtiszt, aki annak idején Kürten Péter rendőrségi kihallgatása alkalmával jelen

volt, többször hangoztatta, hogy még nagyobb bűnök is terhelik a lelkét, mint amiket elmondott, azonban ezekről egyelőre nem akar beszélni. Ránézve Kürtennek ez a kijelentése azt a benyomást tette, mintha beteges nagyozolás volna. Kürten a rendőrségen többször öntelten bestiának nevezte magát és annak a nézetének adott kifejezést, hogy róla még a tudósok sokat fognak írni, amivel sok pénzt fognak keresni.

Schneider berlini rendőrségi írás szakértő nyilatkozott azokról a levelekről, amelyeket a düsseldorfi rém a rendőrségnek és az újságoknak írt. Elmondotta, hogy az első két levelet, amelyet a rendőrség kapott, nem Kürten írta.

A többi levél Kürtentől származik. Kürten kék ceruzával írt és előszeretettel csak nagy betűt használt, helyenkint azonban kis betűket is belekevert az írásba.

Minden jó volna már csak azt nem tudja megbocsátani, Steinherznek, hogy csunyán becsapta

A Steinherz-üggyel egyelőre sem a budapesti, sem pedig a kecskeméti rendőrség nem foglalkozik behatóbban. Mindkét rendőrség várja, hogy Vajda Gyula dr. kecskeméti detektívönök elhozza Bécsből azokat a jegyzőkönyveket, amelyeket ott Fischl Frigyes kihallgatásáról fölvettek és hogy a gyilkos kárpossegéd kiadási eljárása befejeződjék. Vajda Gyula dr. tegnap különben Bécsből telefonon jelentette, hogy Fischl Frigyes kihallgatását teljesen befejezte. Fischl többek között elmondotta azt is, hogy Steinherz Rezső öntudatlan volt, amikor a kalapácsütéseket rája mérte és hogy hősies nyugalommal tűrte a nagy fájdalmakat. Fischl különben elmondotta azt is, hogy borzalmas félelmet állandott ki, mikor vonaton Ceglédről visszafelé utazott Budapestre, mert akkor már a gyilkost a vona-

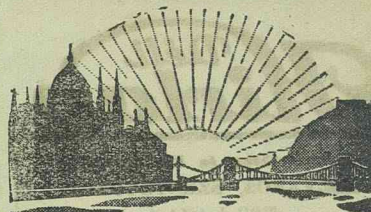
ton is keresték és csendőrök benyitottak az ő fülkéjébe is. Mikor aztán olvasta az újságban, hogy Steinherz a ceglédi kórházban magához tért és támadójáról olyan személyleírást adott, amelyben nyilvánvaló volt, hogy nem akarta a gyanút Fischlre terelni és még az iszonyatos kín sem bírta rá arra, hogy gyilkosának nevét elárulja, valóságos csudálat fogta el Steinherz iránt. Fischl Frigyes a kihallgatás során annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy Steinherznek az adott lelkierőt az igazság eltitkolására, hogy így akarta családjá számára a biztosítokban kikötött összegeket biztosítani. Fischl különben nem tudja Steinherznek megbocsátani, hogy becsapta és Bécsben hiába akarta az ígért ötezer dollár jutalmat átvenni.

A nélkülözés hősei

tegnap megjelentek a pénzügyigazgató előtt és sürgették a nyugdíjasok kifizetését

A temesvári nyugdíjasok között, mint jelentettük, nagy az elkeseredés, mert nyugdíjaikat annak ellenére, hogy már április vége felé vagyunk, még mindig nem kapták meg. Rades Viktor nyugalmazott ezredes vezetése mellett a katonai és polgári nyugdíjasok küldöttsége tegnap felkereste Lazar Kornél dr. pénzügyigazgatót és azonnali intézkedését kérték a nyugdíjak kifizetésére. Kifejtették, hogy a

kinestár a globális adót kérelmetlenül behajtja, de ők képtelenek fizetni, mivel nem kapják meg nyugdíjilletményeiket. Hangsúlyozták azt is, hogy a legtöbb nyugdíjasnak már jóformán nincsen betevő falatja és nemcsak házbérrel tartoznak, de a legtöbb nyugdíjas ellen már kilakoltatást is indítottak. Mindezen okok alapján kérték a pénzügyigazgatót, hogy fizesse ki a nyugdíjat, de legalább adjon

Budapesti Nemzetközi Vásár

1931 május 9-18.

Nyugat és Kelet árucseréjének hatalmas piaca.

200 gyáripari szakma, a mezőgazdasági exportáru és a kézműipar termékeinek felvonulásával. Nemzeti pavilonok a külföldi ipar számára.

50%-os utazási kedvezmény

Romániában a visszautazásnál, Magyarországon úgy az oda-, mint a visszautazásnál.

Vízummentes határátlépés.

Felvilágosítás és vásárigazolvány kapható Budapesten: a vásáriródnál, V. Alkotmány-u. 8.

Timisoarán: A Központi Bank és Váltóüzlet Kereskedelmi R.-T.-nél, Strada Alba Iulia 4. „EUROPA” (Sardev) a. enturájánál; Birdev, Str. I. C. Bratlanu, Hotel Terminus és a Cie Int. de Wagons Lits timisoarai fiókjánál 1, Str. Avram Iancu No. 4. Ezenkívül Nagyrománia összes nagyobb városában, ahol e két utazási iroda fiókjá vagy a vásár tb. képvisellete működik.

ara előleget. A pénzügyigazgató utalt arra, hogy átérzi a nyugdíjasok helyzetét, azonban nem tehet semmit az érdekükben, mert addig nem fizethet, amíg a pénzügyminiszteriumtól kiutalást nem kap. A nyugdíjasok elhatározták, ha kell, az uralkodónál járnak közbe, hogy megkapják illetményeiket.

Lazar Kornél dr. pénzügyigazgató, akinek a nyugdíjasok iránti megértése nem szenved kétséget, a fővárosban ismét közbenjár és a súlyos helyzetre való utalással új ből sürgetni fogja a nyugdíjak kiutalását.

Megfojtotta

részeges és brutális férjét

Varga Béla miskolci származású iparos hosszú amerikai tartózkodás után öt esztendő előtt tért haza Miskolcra és akkor feleségül vette a nála husz évvel fiatalabb Vizsnyay Herminét. A házastársak azonban nem éltek egymással jó viszonyban és igen gyakran civakodtak. Tegnap reggel Vargát ágyában halva találták és a rendőrségi bizottság a halál okául zsinelést állapított meg. Kihallgatták a fiatal asszonyt, aki eleinte tagadta, hogy köze volna férje halálához, később azonban bevallotta, hogy férjét ő ölte meg, de ezt önvédelemből tette. Elmondta, hogy a férje állandóan részegeskedett és otthon őt és gyermekét folyton verte. A gyilkosság éjjelen Varga részegen jött haza és a feleségétől pénzt kért, mert vissza akart menni a koresmába. Mivel nem adott neki pénzt, azért verni kezdte, mire az asszony a hirtelen kezébe akadt sált a nyaka köré csavarta. Csak harc képtelenné akarta férjét tenni, de nem megölni. A rendőrség ezzel szemben úgy véli, hogy Vargáné előre készült a férjgyilkosságra. A gyilkosnőnél használt sált különben még az éjjel elégette. A gyilkos asszonyt letartóztatták.

* A Déli Hírlap Budapesten állandóan olvasható a PARK-SZALLODA kávéházában, VIII. Baross-tér 10.

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
DELVAROS, SZENTGYÖRGY,
 TÉR 4. SZÁM.

Telefon:
 2-52, este 9 után 10 és 2-42.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
 évre 450, évente 900 lei. — Külföldre: havonta 110, negyedévre 330, félévre 600, évente 1200 lei, vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a főszerkesztő felel.

A „Helicon” Bánáti Nyomda R.-T. nyomása.

Parfömöt isznak a szenegáli néger hölgyek

Az elmúlt napokban a francia sajtó azt a hírt közölte, hogy a kormány jelentősen emelni fogja bizonyos parfümfajták adóját. Ez a bejelentés észrevétlenül sikkadt volna el a lapok hírovtáiban, ha egy szemfüles újságíró ki nem pattant volna a különös adóemelések okát. Franciaországban mindenki tudja, hogy az alkoholizmus akkora mértéket öltött a szenegáli gyarmat négerai között, hogy a francia kormányzó kénytelen volt riasztó adókat kivetni a szesz italokra. A nyugatafrikai kormányzó ezen kívül megtiltotta olyan szesz italok bevitelét, amelyekben huszonhárom százaléknál nagyobb a szesz tartalom. Az utóbbi időben azután a gyarmati hatóság érdekes felfedezésre jutott. A statisztikai adatokat vizsgálva észrevették, hogy óriási módon megnövekedett Szenegál parfümbevitel. Ez a jelenség annál különösebb volt, mert semmi bizonyosság nem merült fel arra nézve, hogy a szenegáli néger hölgyek a réginél nagyobb mértékben használnák a párisi illatszereket. A kormányzó vizsgálatot rendelt el és kiderült, hogy a bensülöttek a magas szeszadó életbélépése óta szenvedélyesen isszák a parfümöt, melynek szesztartalma hetven és kilencven százalék között mozog. A párisi illatszergyárosok természetesen sokkal hamarabb rájöttek erre a dologra, mint a szenegáli gyarmati tisztviselői. A gyárosok éppen ezért külön parfümöt készítettek Szenegál részére. A kilencven százalékos szeszbe éppen csak, hogy beleesőppentettek némi illóolajat és egy kis befektetéssel fényes üzleteket csináltak. Azt mondják, hogy a szenegáli négerai külön kérték erre a gyárat, mert a hamisítatlan párisi illatszert még az ő hatalmas gyomruk is megfektette. Az illatszert ilyen eredeti felhasználásának lett a következménye, hogy a francia kormány alaposan felemelte az adót mindazokra a parfümökre, amelyek literenként 15 gramm illatos olajnál kevesebbet tartalmaznak. Az adóemelést tehát kizárólag Szenegált sújtja.

Tavaszi ujdonságok érkeztek Dénes és Pollák

ben használnák a párisi illatszereket. A kormányzó vizsgálatot rendelt el és kiderült, hogy a bensülöttek a magas szeszadó életbélépése óta szenvedélyesen isszák a parfümöt, melynek szesztartalma hetven és kilencven százalék között mozog. A párisi illatszergyárosok természetesen sokkal hamarabb rájöttek erre a dologra, mint a szenegáli gyarmati tisztviselői. A gyárosok éppen ezért külön parfümöt készítettek Szenegál részére. A kilencven százalékos szeszbe éppen csak, hogy beleesőppentettek némi illóolajat és egy kis befektetéssel fényes üzleteket csináltak. Azt mondják, hogy a szenegáli négerai külön kérték erre a gyárat, mert a hamisítatlan párisi illatszert még az ő hatalmas gyomruk is megfektette. Az illatszert ilyen eredeti felhasználásának lett a következménye, hogy a francia kormány alaposan felemelte az adót mindazokra a parfümökre, amelyek literenként 15 gramm illatos olajnál kevesebbet tartalmaznak. Az adóemelést tehát kizárólag Szenegált sújtja.

— A rendőrség köréből. Csomán György lugosi rendőrprefekturái titkárt a temesvári rendőrprefektúrához helyezték át.

— Német tudósok temesvári látogatása. Hoffmann W. dr. freiburgi egyetemi tanár vezetésével májusban több ismert német közgazdasági tudós Romániába részint tanulmányútra, részint előadások tartására. A német tudósok május 16-án érkeznek Kolozsvárra, május 18-án pedig Temesvárra lesznek. Innen Herkules úrdőre, Orsovára és Bukarestbe utaznak.

— Faragó János dr. székfoglalója. A Katolikus Akadémia most tartotta meg áprilisi felolvasó ülését Kolozsváron. Ezen a felolvasó ülésen tartotta meg székfoglalóját Faragó János dr. temesvári teológiai tanár. Felolvasásának címe A csoda szerepe a bitvédelem szolgálatában. A nagyszámú közönség tetszéssel fogadta a székfoglalót.

— Szörénymegye lakosainak száma. Szörénymegyében most fejezték be a népszámlálás adatainak összesítését. Eszerint Szörénymegyének 216.820 lakosa van, amelyből 24.241 Lugos városára esik.

Feltűnő olcsó, modern és stílus

butorok

„INTERIEUR”
 lakberendezési vállalat
 Lenau-tér (Tepes Voda) I. sz.
 Eisenstädter-ház

— Temesvár utcáinak aszfaltozása. Megírtuk, hogy a város nagy aszfaltozási programot dolgozott ki és arra megfelelő vállalkozót keres. A városhoz erre vonatkozólag két komoly ajánlat érkezett. Az egyiket a nagyváradi Bitumen, a másikat a temesvári Reibel-cég tette. Mindkét cég hatvan millió lei értékű aszfaltozást hajlandó végezni hat esztendő leforgása alatt. A város előbb pontosan megállapítja, hogy milyen aszfaltozási munkálatokra van elsősorban szükség és aztán azokra árlejtést ír ki. Az árlejtés alkalmával a két cég részletes ajánlatot fog tenni. Az aszfaltozási programban szerepel többek között az erzsébetvárosi piac tér is.

— Házasság. Facseten Csik Katicát, Csik Lipót köztisztviselőben álló gazdálkodó leányát, feleségül vette Müller János fiatal gazdálkodó. Az esküvői lakomát a Petrovics-féle vendéglőben tartották meg, ahol az ifjú párt számosan üdvözölték.

— Fogva marad Batea szeszellenőr. A temesvári törvényszéket tegnap ismét a feketeszesz-ügyben eszközölt letartóztatás foglalkoztatta. Tegnap telt le ugyanis Batea Viktor szeszellenőr ellen elrendelt harminc napi vizsgálati fogság és a vizsgálóbíró annak újabb harminc nappal való meghosszabbítását kérte. Az ügyet a Vadász dr.—Hiotu-tanács tárgyalta. Popescu Marin ügyész kérte, hogy a vizsgálati fogságot a bíróság hosszabbítsa meg. Bottez Demeter védő kifejtette, hogy a feketeszesz ügye addig nem tartozik a büntető hatósághoz, amíg a pénzügyminisztérium erre fel nem kéri. Ez pedig az adott esetben nem történt meg. Batea bünyességét sem látja igazoltnak, akinek szökésétől sem kell tartani. A bíróság tanácskozása során véleményeltérés keletkezett, mire a tanács kiegészítette magát Gabriel Viktor dr. bíróval és újból letárgyalta az ügyet. A tanács Hiotu szavazóbíró véleményével ellentétben Batea további fogvamaradását mellett döntött és harminc napra meghosszabbította a vizsgálati fogságot. A határozat ellen Hiotu bíró különvéleményt jelentett be.

— Minél maradunk? A városi tanács az áprilisi közgyűlést 20-ike helyett — mint megírtuk — április 27-re tűzte ki. Ez a határidő sem bizonyult azonban alkalmasnak és tegnap a városi nagytanács közgyűlésének idejét véglegesen április 28. délután négy órára tűzték ki.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Curticean Mircea, Baloi Ilona, Kovács István, Oláh József, Popa Mária, Golub Melánia, Davidovici Voara, Todor János, Löw Frigyes, Koppan Rozália, Ileana Katalin, Lenhardt Erzsébet. Meghaltak: Veaserik Magdolna 52, Szvetozár Szerzsán 22 és Kiss Karolina 65 éves korában.

— Romániába szökött magyarországi gyilkos. Mult év augusztus hónapjában Szolnok közelében több rablógyilkosság és gyújtogatás történt. A hatóságok megállapították, hogy a bűncselekményeket Krämer Antal huszonnégy éves budapesti illetőségű legény követte el. A gyilkost azonban nem sikerült letartóztatni, mert időközben Romániába szökött és jelenleg is Csatai községben az egyik rokonánál tartózkodik. A magyar hatóságok most diplomáciai úton kérték Krämer letartóztatását és kiadatását. A bukaresti rendőrigazgatóság a gyilkos kézrekerítésére a temesvári rendőrséget kérte meg.

Diátos es izléses
Nőikalapok
 legelőnyösebben
 Daniel N. C. cégnél
 III, József tér 12
 Szindikátustagok bevásárlási helye

?

Allást keres
 tegyen közzé egy
 apróhirdetést a
 DÉLI HIRLAP-ban
 10 leiért

Zongorázik? Hegedül? Van gramofonia

Kottát, hangszer, lemezt addig ne vásároljon, amíg az új magyar zene-
 munkereskedes árjegyzéket nem látta!
 Árunk minden más cég áránál ol-
 sóbbak! Kedvezményeink meglepőek!
 Kérje azonnal magyar árjegyzékün-
 ket! Cím: Scala, Bucuresti, Cas. Post.
 101. (588)

Meghívó

Temesvár-Erzsébetvárosi Társashörnek
 1931. április 26. án délután 4 órakor
 saját helyiségében tartandó rendes
 évi közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
 2. Titkári jelentés.
 3. Pénztári jelentés.
 4. Számvizsgálói jelentés.
 5. Járandó lapok megállapítása.
 6. Részleges tisztújítás.
 7. Esetleges indítványok, amelyek nyolc nappal előbb benyújtandók.
 8. Hitelesítők kijelölése.
- Határozatképtelenség esetén a közgyűlés külön egybehívás nélkül egy héttel később fog megtartatni.
 Az elnökség.

Ön kidob
 pénzt az ablakon
 akár vesz
 akár elad
 ha nem tesz közzé előbb
 egy apróhirdetést a
 DÉLI HIRLAP-ban
 20 leiért

CSAK a Déli Hírlap előfizetőinek!

Az a cél vezérel, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok között a lehetőség határain belül friss újságon kívül más előnyöket is biztosítsunk. Ezáltal olcsó cipőjavítást sikerült biztosítanunk előfizetőinknek.

Az előfizetési nyugta felmutatása ellenében

Női cipőtalpalás és sarok — — — 80— lei
 Férfi cipőtalpalás és sarok — — — 100— lei
 „ gumisarok — — — 110— lei
 Gyermekcipőtalpalás és sarok 50—75— lei
 Férfi cipőfejelés és sarok — 280—320— lei
 Női cipőfejelés és sarok — 240—280— lei

Két pár cipő javításának árán megtakarít egy havi előfizetést!

Ezen árak mellett kizárólag a Déli Hírlap előfizetőinek javítja a cipőket

Wázi Mihály, Gyárv., Kém-u. 20

A rágalmozó segédjegyző

ismét beárult két porgányi magyar embert,
mert nem hajlandók terrorját eltűrni

Aki rettegésben tartja egy falu népét

Ismerőse már a Déli Hírlapnak Cosor Dionisz volt keglevichházi segédjegyző, aki jelenleg ideiglenesen vezeti a porgányi jegyzőséget. Megírtuk, hogy micsoda eszközökkel, árulkodással és alaptalan feljelentéssel igyekszik terrorizálni azokat, akik nem hajlandók támogatni abbéli törekvését, hogy Porgány község tényleges jegyzőjének megválasszák. Érinthető is, hogy a lakosság zöme ettől idegenkedik, mert nem vágyuk, hogy a község élére olyan ember kerüljön, aki koresmahós, aki részeges botrányokat okoz, aki családja tagjait mindenképp szemelattára felháborítva veri, aki közpénzekkel nem tud elszámolni és aki olyan jegyzői munkálatokat busásan és önhatalmulag megfizettet magának, amelyek a törvény értelmében díjlatlanok.

Cosor Dionisz ellen több feljelentés fekszik a nagyszentmiklósi főszolgabíróság és a temesmegyei prefektúra előtt és ezekben a vizsgálat folyamataiban van.

Ama porgányi tekintélyes polgárok egyike, akik a Cosor Dionisz elleni mozgalomnak az élén állanak, Káfony János, a Magyar Párt porgányi tagozatának elnöke. Káfony ellen Cosor — mint megírtuk — népszerűsítés és zsarolás címen tett feljelen-

tést és a meghurcolt magyar gazdát nagypéntek napján kísértette be eszentörökkel Temesvárra. Az ügyészség azonban megvizsgálta Cosor Dionisz vádját, azt alaptalannak, rossz akaratúnak és hazugnak találta és azért Káfony Jánost azonnal szabadon bocsátotta és ellene az eljárást megszüntette.

Ez nem volt inyére Cosor Dionisznak, aki azt szeretné, hogy most a jegyzőválasztás előtti időben Káfony János ne legyen a községben és ne bátorítsa a lakosságot a Cosor elleni állásfoglalásra. Az egyik alaptalan vád helyett tehát kiesett egy másik.

Káfony Jánosra és Szekér István albiróra ráfogta, hogy azok Károly király képét a szemétre dobálták.

Az történet, hogy a király képét nem is ez a két ember, hanem egy harmadik, a község háza egyik szobájából egy másikba akasztotta, abba, ahol a tanácsüléseket szokták tartani. De Cosor mégis erősítgeti, hogy igenis Káfony és Szekér fogták a király képét és a szemétre dobálták. Ebben a híresztelésben segítkeznek Zomborcan nevű írónka, akivel együtt szokott koresmázni.

Cosor Dionisz följelentést küldött

emiat Káfony és Szekér ellen a keglevichházi csendőrségnek. A csendőrmester azonban kijelentette, hogy másodszor nem ül föl Cosor alaptalan vádjának. Szerencsétlenségre azonban az eddigi járásörmistert Keglevichházi április 15-én elhelyezték és a hivatalt tegnap vette át Brebu csendőrmester, aki eddig Obéba községben működött. Cosor Dionisz sietett följelentését megismételni Brebu előtt, aki készpénznek vette az árulkodást és Káfony Jánost és Szekér Istvánt királysértés címen letartóztatta és át-kísértette a nagyszentmiklósi csendőrpáncsokszágra. A két elfogott magyar gazdát ma hozzák be Temesvárra, ahol a Magyar Párt nevében Avezél Oszkár dr. ügyvéd fog eljárni érdekében az illetékes hatóságnál.

Bizonyos, hogy a mostani feljelentés alaptalansága is kiderül már az első felőrában és Káfony és Szekér még ma hazatérhetnek.

Ezek után kíváncsian várjuk, hogy Cosor Dionisz milyen új vádat fog koholni Káfony ellen, csak hogy az a jegyzőválasztás idején ne legyen Porgányban. És Cosor mégsem lesz porgányi jegyző, mert a falu minden erőlködése és terrorja mellett sem fog rája szavazni.

— Magyar polgármestert választottak. Eperjesen tegnap folyt le a polgármesterválasztás. Polgármesterre óriási szótöbbséggel Kovó Gyula magyar keresztényszocialista városi tanástagot választották.

— Sínarabot dobott a vasúti pályatestre. Csuras János vasúti pályator a Lugos—temesvári vonal mentén a remetei állomás közelében észrevette, hogy a javítási munkálatokra odakészített sínarabok közül az egyik keresztben fekszik a pályatesten. A pályator megszabadította a pályatestet az akadálytól és jelentést tett az esetről a remetei csendőrségnek, amely megindította a nyomozást. Sikerkült megállapítani, hogy a sínarabot Cser István, husz éves Janova községbeli fiatalember fektette a pályatestre. Kihallgatása során Cser István azzal védekezett, hogy részeg állapotban dobta a sínarabot a pályára, de nem azzal a szándékkal, hogy szerencsétlenséget idézzen elő. A csendőrség a fiatalembert a temesvári ügyészségre szállította.

Szemüvegek készítése orvosi recept szerinti
raus Tejtor & Co.
Temesvár-Gyár város.
Kossuth-tér

* Milyen lesz gyermekeink jövője? A gazdasági és megélhetési viszonyok igen súlyosak. De ki tudja, nem lesznek-e még súlyosabbak. Mit tehetünk gyermekeink jövője érdekében? Igyekezünk őket felszerelni az életre szellemi képességekkel. A legszebb és legokosabb ifjúsági könyvet Mária királyné írta. Kétségtelen, hogy Mária királyné a mai történelmi idők legnagyobb alakja, de mint gyermekkönyvíró is utólrhetetlen. A könyv címe magyar nyelven Kandi Klára Kalandjai. A Lepage könyvkereskedés kolozsvári cég kiadásában jelent meg 164 oldalon rengeteg képpel, sok színes illusztrált műlappal, felvázsonkötésben. Küldjön be helyegben 60 leit a Lepage könyvkereskedésnek Kolozsvár és a könyvet portmentesen küldi. De szállítja utánvétellel is.

— Holttest a tóban. A Stájerlak közelében levő tóból kifogták egy fiatalember hulláját, amelyben Grosz Károly huszonöt éves kereskedelmi alkalmazottat ismerték föl. Grosz Károly öngyilkosságát követett el.

A román—német kereskedelmi szerződés. A politikai válság miatt a román—német kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalások, amelyeket Popescu Cezar ipari és kereskedelemügyi vezérigazgató Berlinben folytatott, megszakadtak. Popescu Berlinből utban van Bukarestbe. Bécsben nyilatkozott és kijelentette, hogy a preferenciális vámilleték kérdésében a tárgyalások kedvező merben haladnak és a tárgyalásokat az új kormány megalakulása után a két ország megbízottai folytatják.

— Virágkiállítás Budapesten. A május 9-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásárral egy időben virágkiállítás is lesz Budapesten. A kiállítás színhelye Vajdahunyad várának tornácos udvara és a vár, valamint a városligeti tó között elterülő parkterület. A vásár látogatói az 1 pengős belépőjegyet 40 fillérért válthatják meg kedvezményesen a vásár jegyépítzárainál. Kedvezményes utazásra és vízumra előjegyzéseket már most elfogad a Déli Hírlap híradóhivatala.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelenti: Átmeneti javulás után ismét változókéony időjárás várható, több helyen csapadékkal és lényegtelen hőváltozással.

— Jegyzőválasztás. Ujhely temesj község nagytanácsa most választotta meg a jegyzőt. Több pályázó közül a nagytanács egyhangú választása Vidovich Gézára esett akit jegyzőnek választottak. Vidovich Gézát a prefektus néhány hónap előtt a jegyzői teendőket ellátásával bízta meg Ujhelyen és működésével annyira megnyerte a lakosság melegegedését, hogy most egyhangulag a község jegyzője lett.

— A Gyár városi Katolikus Ifjúsági Egyesület működvelő gárdája bezárta téli szezonját és egyelőre szünetelnek a vasárnap délutáni előadások, amelyeket a közönség mindig szeretettel látogatott. Utolsó előadásul a Mesék az írógépről című operett kerül színre, amelynek két főszerepét Franzen Böske és Rittinger Imre játszották. A többi szerepben Geppert Mancsi, Schreier Viktor, Korber István, Degrel Ancei, Kovács István, Erdei Böske, Hendl Ottó, Karakas Ödön és Kal már József tűntek ki. A zenekart Groszmann József vezényelte, a rendezést Dálnoki István végezte és a pompás díszleteket Koch Lajos festette.

* Kleopatra szerelmi élete, Nagy Katalin cárnő szerelmei és Disraeli. A világtörténelem legragyogóbb, legtehetségesebb és legviharosabb életű alakjai, az emberiség sorsának irányítói, akikről mindenki tud, de akiknek valódi emberi mitóvalval senki sincs tisztában; legendásszerű démonok, ördögök, hősök és szentek, akiknek neve fogalomná merevedett az idők folyamán. Disraeli a romantikus polgári sorsból való zsidó fiú, aki szédítő ambíciótól és energiájától hajtva elfoglalta a legmagasabb pozíciót a legelőkelőbb főurak világbirodalmában. Nagy Katalin cárnő viharos szerelmeivel és politikai harcival; Kleopatra, akiről már Pascal megmondta hogyha orra egy lehetniével nagyobb lett volna, az egész emberiség sorsa másképpen alakult volna. Harry Myriam — Kleopatra szerelmi élete, azelőtt 204 lei volt, most füzve 59 lei. Maurois André — Disraeli élete most ugyancsak 59 lei, a harmadik könyv pedig Murat Lucien — Nagy Katalin cárnő szerelmi élete, szintén 59 lei. A három könyv tehát együtt 630 oldal, fehér papíron összesen csak 177 leibe kerül a Lepage könyvkereskedésben Kolozsvár, ha azonnal megrendeli. Küldje be az összeget, ez esetben Lepage franco küldi, vagy rendelje utánvétellel Lepage-nál Kolozsvár.

— Bethlen István — az ezredes. Budapesti jelentés szerint Bethlen István gróf miniszterelnök, akit Horthy Miklós kormányzó ezredessé nevezett ki, tegnap huszárezredesi díszegyenruhában megjelent a kormányzóznál. A miniszterelnök megköszönte az ezredesi kinevezést, valamint azt a meleghangu kéziratot, amely tíz éves miniszterelnökségi jubileuma alkalmából a hivatalos lapban megjelent.

* Lakók! Háziurak! Az új lakbértörvény Moravetz könyvkereskedésben kapható.

— Halálozás. Kiss Lajosné, született Karl Karolina, nyugalmazott középiskolai tanár és volt városi könyvtáros felesége, hatvanöt éves korában meghalt. Az elhunyt úrnő előkelő lugosi családból származott és néhány év előtt költözött férjével Temesvárra. Halálát férjén kívül leányai, özvegy Tallos Margit, Prinz Erzsébet, Prinz Antal hódmezővásárhelyi kormánytanácsos felesége, Kiss Ilonka budapesti középiskolai tanár, fiai Kiss Ernő temesvári rendőrtiszt és Kiss Imre budapesti elektrotechnikus, azonkívül kiterjedt rokonság gyászolja. Ma, pénteken délután öt órakor temetik a józsefvárosi temető kápolnájából.

Mozi

Mozik mai műsora.

Belvárosi Capitol mozi: Ő vagy én. (Beszélő film.)

Forum mozi: Öfensége parancsol. (Beszélő film.)

Gyár városi Apolló mozi: A forróverü város. (Beszélő film.)

Sodronykerítésfonatok

horganyzott sodronyból 16 le m²-kénti árban

Jó tartós és olcsó továbbá vaskapuk, ajtók, vas, és rézbutorok réndkívül előnyösen kaphatók

BOZSAK M. és FIA R.-T. cégnél

Gyár és főlerakat: Temesvár-Gyár, Alsóárak-u. 10. Lerakat Temesvár-Józsefv., Hunyadi-u. 16. Árlap ingyen Nagy választék

— A lugosi zsidó hitközség új elnökének ünneplése. Lugoson most ment végbe a zsidó hitközség új elnökének, Sebestyén Lipót dr. napjának ünnepélyes keretek között való beiktatása. A zsidó hitközség ünnepélyes közgyűlésén megjelent Lenke Manó dr. főrabbi, valamint számos hitközségi tag is. A diszközgyűlést Grünhut Géza nyitotta meg, aki üdvözölte Sebestyén Lipót dr. új elnököt és méltatta annak érdemeit. Azután Sebestyén Lipót dr. mondotta el programbeszédét és hangsúlyozta, hogy méltóan akarja folytatni elődeinek munkáját. Spitzer Dávid azután a talmud-tórágyesület nevében üdvözölte az új elnököt. A közgyűlés végül Epstein Márton és Hirschl Ernő személyében megválasztotta a hitközség két új alelnökét.

— Lovat kötöttek. Csizler Péter anyalkuti lakosnak Angyalok közelében levő gazdaságának istállójából ismeretlen tettesek négy lovat, az udvarról pedig egy kocsit elloptak. A gazdálkodó kára harmincezer lei. A csendőrség keresi a tetteseket.

— Kőszódát ivott. Nádi Józsa, Ujkisodán lakó munkásnő tegnap kőszódaoldattal megmérgezte magát. Tettét hozzátartozói még idejekorán észrevették és a mentők első segélyben részesítették. Tettét családi nézeteltérések miatt követte el.

— TMTE tornatréningek. Férfi tornászok minden kedden és csütörtökön este félhat órákor a TMTE-pályán. Női tornászok minden szerdán és pénteken este félhat órákor ugyanott. Új jelentkezőket felvesz Farkas Jakab szakosztályi vezető. A TMTE kerékpár szakosztálya közli, hogy a tréningek minden hét csütörtökjén lesznek a TMTE-pályán, illetve annak környékén.

— Hamis husz leiest találtak. A temesvári térparancsnokság jelentést tett a rendőrségen, hogy a Jenőherceg-téren felállított személy mérlegben hamis husz leiest találtak. A hamisítvány ólomból készült, rajza elég tökéletes, azonban ólomszínű és így könnyen felismerhető. Mivel valószínű, hogy a hamisítványokból többet is forgalomba hoztak, a rendőrség megindította a nyomozást.

Áldozási ruhaanyagok

nagy választékban a

„LOUVRE“

divatruházban, a józsefvárosi templommal szemben.

— Rendőri hírek. Pálffy János, erzsébetvárosi Dózsa-utca 6. szám alatt lakó magánzó feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes a Lloyd kávéházban ellopta szürke felöltőjét. Kára 4000 lei. A rendőrség keresi a tolvajt. — Magdi Emil mehalai korcsmáros Bessenyei-utca 41. számú házába ismeretlen tettesek behatoltak és a galambdűből 10 pár galambot vittek el mintegy négyezer lei értékben. A tolvajok kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

Kóro Pál heti krónikája

Akárcsak a rétes tészta: a válság ugy húzódik, de hogy mi süll ki belőle, édes népem, egyelőre az bizony nem tudódik.

Tanácskoznak reggel, délben, este is, meg éjjel is, véleményvel próbálkoznak, tizszer-huszsor találkoznak, s százszor mennek széjjel is.

Szaporítsák meg a kormányt miniszteri tárcákkal, s vagy tíz jusson minden pártnak, akkor aztán csudát látnak, nem lesz baj a válsággal.

De míg kevés lesz a főka és sok lesz az eszkimó, addig bizony kormányválság koncentrálva — bár próbálják — sehogy meg nem oldható.

Feloszlatják, nem oszlatják a szenátust s kamarát? Mellékes, — a ügyelláris őszig gázsit kapott máris s nevetnek a honatyák.

— Bánsági autóbustulajdonosok sérelmei. A kereskedelmi és ipari ügyi miniszterium elhatározta, hogy az ország egész területén az autóbustengedélyeket Bukarestben árverés útján írja ki. Egy csomó utvonatra az árveréseket a miniszterium már ki is írta. A vidéki autóbustulajdonosok a miniszterium intézkedését sérelmesnek találják, mivel az őket egzisztenciájukban támadja meg. Az autóbustulajdonosoknak az a kívánsága, hogy az autóbustkoncessziókat a helyszínen, vagy legalább is az illetékes megyeszékhelyen árverezzék el. Ebben az ügyben az összes bánsági autóbustulajdonosok kedden, április 21-én délelőtt Temesvárott az ipari munkaadók szindikátusában tiltakozó gyűlést tartanak.

— A munka háreteréről. A temesvári gyufagyárban tegnap délután baleset történt. Krischer Gizella huszonöt éves munkásnő munka közben egy rosszul sikerült gyufadobozt akart a gépből kivenni, eközben a jobbkeze az egyik fogaskerékhez ért, amely jobb hüvelykujját leszakította. A megsérült munkásnőt a Bega-szatanóriumba szállították.

— A házártság anyós miatt. Felsőpárkány magyarországi községben Aradi Andor géplakatos megölte négy éves fiacskáját, aztán öngyilkosságot akart elkövetni. Tetteiben azonban megakadályozták és a rendőrségre vitték. Elmondotta, hogy házártság anyósa türelmetlenül tette az életét és azért elhatározta, hogy meghal. Minthogy azonban nem akarta, hogy az anyós a kis fiuval rosszul bánjon, azért a gyermekét is magával akarta vinni a másvilágra. Kijelentette, hogy mihelyt teheti, végrehajtja az öngyilkosságát.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Április 16.) Leszámitolóbank 81,3, Kereskedelmi Bank 94,8, Angol-Magyar Bank 64, Magyar Hitel 58, Pesti Hazai 155, Drasche 100, Csáky-Prackfalvi 10, Ürikányi 87,5, Rima 44, Salgó 33,2, Általános Készlet 474,5, Beocsini —, Nasici 91,5, Spodium —, Szikra —, Ganz-Danubius 38, Magyar cukor 96,75, Déleukor 88, Egis —, Lipták 8,5, Nóva 27,5, Temesvári Szész 28,5, Temesvári Sör —.

Spanyolhonban kártyacsata folyt le mostan valóban, s a játszmának az a vége, hogy a király öfelsége benne van a talóban.

Spanyoloknál a királynak most le kellett mondani, a jövőben ő nélküle fognak — zengi fülemüle — spanyolviaszt gyártani.

Rég elmúlt már József napja, szent György napja közeleg, de hát haj van a naptárban, mert, lám, sehol a határban nincsen bizony még meleg.

Mért ilyen az időjárás, erre ez a felelet; mert rettentő földi bajtól, krizistól és zürzavartól didereg a kikelet.

De megmondom, hogy ez ellen sikerrel mit tehetünk: gondoljunk csak az adóra s az adóvégrehajtóra és mindjárt lesz melegünk.

— A tót néppárt a cseh kormányban. Egyes prágai lapjelentések szerint a csehszlovák kormány tárgyalásokat folytat a Hlinka-féle tót néppárttal az iránt, hogy ez a párt lépjen be a kormányba. Hlinka még nem nyilatkozott, hogy az ajánlatot elfogadja-e, azonban beavatott helyen úgy vélik, hogy ez be fog következni.

* Husz százalék kedvezmény jár a Déli Hírlap minden előfizetőjének és olvasójának, aki óráját vagy kronométerét Földessy Kálmán Dózsa utca 43 (bemenet a Jósika-utcában kronométerkérszítőnél megjavíttatja Földessy nevét a határokon túl is a legelőnyösebben ismerik, mint olyan emberét, aki nem mestere, hanem művésze szakmájának. Sikerült vele megállapodást létesítenünk, hogy aki a Déli Hírlap szelvényével nála jelent kezik, az a megállapított árból husz százalék kedvezményben részesül. Ilyen szelvények korlátlan mennyiségben állanak rendelkezésre előfizetőknek és olvasóinknak a Déli Hírlap kiadóhivatalában. Minden egy óra javításához külön utalvány adunk, amelyek a javítási árak megállapítása után azonnal átadandók.

* A titokzatos idegen — földre szállt angyal. Mark Twain, Amerika legnagyobb humoristájának legjellegzetesebb és legmélyebb írása, A titokzatos idegen, annyira merész, kritikai megjegyzéseiben, annyira kegyetlenül őszinte, hogy maga a nagy csipkelődő sem merte életében kiadni. A titokzatos idegen fantasztikus regény; a XVI. századbeli Ausztriában játszódik, a középkori társadalom még megmaradt keretei között. Hőse egy földre szállt angyal, aki a modern kor keserű és éles kritikájában, válik felejtethetetlenül szuggesztív demónikus lényé. Minden szava izgalmas és ötletes, minden mondatából kizeng egy tündöklő és szarkasztikus elme angyali, gyermeki és ördögi kacagása. A könyv azelőtt 140 lei volt, most vászonkötésben 59 lei a Lepage könyvkereskedésben, Kolozsvárott. Küldje be bélyegben Lepage-nak és Lepage franco küldi.

Téli menetrend

Temesvárra érkeznek

Bukarestből Simplon délben	12.34
Bukarestből gyorsvonat reggel	9.50
Bukarestből gyorsvonat este	10.57
Bukarestből személyvonat este	6.40
Karánsebesről személyv. reggel	7.55
Karánsebesről személyv. délután	2.20
Zombolyáról Simplon este	5.07
Zombolyáról (Budapest felől) gyorsvonat délután	3.40
Zombolyáról vegyesvonat reggel	6.10
Zombolyáról személyv. reggel	7.40
Zombolyáról vegyesvonat este	7.46
Aradról személyv. hajnalban	3.15
Aradról személyv. reggel	7.17
Aradról (Nagyvárad felől) személyvonat délelőtt	9.45
Aradról személyvonat délután	3.45
Aradról gyorsvonat este	6.55
Aradról személyvonat este	10.16
Resicáról személyvonat reggel	6.46
Resicáról gyorsvonat délután	5.14
Resicáról személyvonat este	10.23
Módosról vegyesvonat reggel	7.09
Módosról vegyesvonat délután	4.08
Buziásról személyvonat reggel	7.42
Buziásról vegyesvonat este	6.45
Radnáról vegyesvonat reggel	6.43
Radnáról vegyesvonat este	7.09
Valkányról vegyesvonat reggel	7.44
Valkányról vegyesvonat este	6.10
Őcsanadról vegyesvonat reggel	7.22
Őcsanadról vegyesvonat este	5.47

Temesvárról indulnak

Bukarestre Simplon délután	5.29
Bukarestre gyorsvonat reggel	8.20
Bukarestre gyorsvonat este	6.50
Bukarestre személyvonat délelőtt	9.52
Karánsebesre személyv. reggel	4.50
Karánsebesre személyv. délután	2.20
Zombolyára Simplon délben	1.06
Zombolyára (Budapest felé) gyorsvonat délután	4.12
Zombolyára személyvonat éjjel	12.40
Zombolyára vegyesvonat reggel	5.30
Zombolyára vegyesv. délelőtt	11.10
Zombolyára vegyesvonat este	7.55
Aradra gyorsvonat délben	12.45
Aradra személyvonat reggel	4.45
Aradra személyvonat reggel	7.45
Aradra személyvonat délután	3.05
Aradra (Nagyváradig) személyvonat este	7.00
Aradra személyvonat este	10.52
Resicára személyvonat reggel	7.50
Resicára gyorsvonat délben	1.36
Resicára személyvonat délután	4.46
Módosra vegyesvonat délelőtt	11.00
Módosra vegyesvonat délután	6.00
Buziásra vegyesvonat reggel	8.10
Buziásra személyvonat délután	3.50
Radnára vegyesvonat reggel	5.25
Radnára vegyesvonat délután	4.20
Valkányra vegyesvonat reggel	5.50
Valkányra vegyesvonat délután	2.45
Őcsanadra vegyesvonat reggel	7.41
Őcsanadra vegyesvonat délután	5.10

A Resicára közlekedő két személyvonatnak csatlakozása van Buziás Oravica, Nagyszám és Lugos felé. A valkányi és őcsanádi vegyesvonatoknak csatlakozása van Nagyszám felé és vissza.

Rádió

Péntek. (Április 17.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 5 óra: Román és könnyű zene. 6 óra 15: Zenekari hangverseny. 8 óra: Gramofonzene. 9 óra: Egyházi zene. **Budapest.** 9 óra 15: Szalonzenekari hangverseny. 12 óra 5: Énekhangverseny. 4 óra: Mesék. 5 óra: Felolvasás. 5 óra 30: Zenekari hangverseny Földessyné Hermann Lula (zongora) és Farkas Márta (hegedű) közreműködésével. 7 óra: Az első honvéddalozó ezred zenekarának hangversenye. 8 óra 30: Hammerschlag János orgonaművész hangversenye Bárány Szisi hegedűművész és Erdős Árpád dr. operatőres közreműködésével. Utána Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye a Royal szállóból. **Bécs.** 11 óra: Gramofonzene. 12 óra: Operatrézletek. 1 óra 10: Gramofonzene. 3 óra 25: Délutáni hangverseny. 8 óra: Operatrézletek. 10 óra 10: Kornold János jazz-zenekarának hangversenye Petrov Emil közreműködésével. **Belgrád.** 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Zenekari hangverseny. 4 óra: Táncczene. 5 óra: Nemzeti dalok. 6 óra: Gramofonzene. 8 óra 30: Zongorahangverseny. 9 óra 40: Zenekari hangverseny. 11 óra: A rádiózenekar hangversenye. **Breslau.** 7 óra: Esti hangverseny. 9 óra 30: Szórakoztató zene. **Langenberg.** 8 óra: A munkanélküliek estje, majd szórakoztató és táncczene. 11 óra: Gramofonzene. **Leipzig.** 4 óra 30: Operatrézletek. 10 óra: Szórakoztató zene. **Milánó.** 5 óra: Délutáni hangverseny. 7 óra 15: Tarka hangverseny. 8 óra 20: Kávéházi zene. 9 óra 30: Esti hangverseny. 11 óra 5: Könnyű zene. **München.** 7 óra 5: Zenekari hangverseny. 8 óra 30: Operaelőadás. **Prága.** 7 óra 5: Népdalok. 8 óra: A prágai filharmonikusok hangversenye. **Róma.** 5 óra: Zenekari hangverseny. 9 óra 30: Szimfonikus hangverseny. **Stuttgart.** 7 óra 45: Bécsi dalok. 8 óra 45: Daljáték előadása. 9 óra 45: Esti hangverseny. 11 óra 10: Gramofonzene. **Stockholm.** 7 óra 45: Zenekari hangverseny. 9 óra 45: Szórakoztató zene. **Toulouse.** 7 óra 45: Szimfonikus hangverseny. 9 óra 15: Hegedűhangverseny. 10 óra: Szórakoztató zene. 12 óra: Dalok. 12 óra 45: Táncczene. **Varsó.** 5 óra 45: Könnyű zene. 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny.

Szombat. (Április 18.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 5 óra: Délutáni hangverseny. 6 óra 15: Zenekari hangverseny. 8 óra: Gramofonzene. 9 óra: Hárfahangverseny. 9 óra 30: Katonazene. 10 óra: Előadás. 10 óra 15: A hangverseny folytatása. **Budapest.** 9 óra 15: Zenekari hangverseny. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangzó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 4 óra: Felolvasás. 5 óra: A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánja. 6 óra: Könnyű zene. 7 óra 30: Előadás. 8 óra: Bodan Margit nótáestje, Magyar Imre és cigányzenekarának közreműködésével. 9 óra: Operaelőadás. 11 óra 30: Gramofonzene. **Bécs.** 11 óra: Gramo-

fonzene. 12 óra: Déli hangverseny. 3 óra 25: Gramofonzene. 5 óra: Népszerű hangverseny. 7 óra 30: Hangverseny két zongorán. **Belgrád.** 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 35: Zenekari hangverseny. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra: Szláv dalok. 5 óra 30: A rádiózenekar hangversenye. 7 óra 20: Előadás. 8 óra: Operaelőadás. Utána gramofonzene. **Breslau.** 6 óra 45: Esti hangverseny. 7 óra 45: Zenekari hangverseny. 10 óra 30: Táncczene. **Langenberg.** 8 óra: Kedélyes est, utána zenekari hangverseny. **Leipzig.** 7 óra 30: Hangverseny. 9 óra: Szórakoztató zene. 10 óra: Táncc-

zene. **Milánó.** 4 óra 45: Délutáni hangverseny. 7 óra 15: Tarka hangverseny. 7 óra 35: Kávéházi zene. 8 óra 30: Vigjáték előadása. **München.** 8 óra: Karének. 9 óra: Szórakoztató zene. 10 óra 45: Könnyű és táncczene. **Prága.** 7 óra 5: Bala-lajkahangverseny. 8 óra 35: Operatrézletek. 9 óra: Fuvószenekar hangversenye. 10 óra 25: Schrammelzenekar hangversenye. **Róma.** 8 óra 30: Operaelőadás. **Stuttgart.** 7 óra 45: Kedélyes est. 10 óra: Táncczene. **Toulouse.** 7 óra 45: Dalok. 8 óra 45: Szimfonikus hangverseny. 9 óra 45: Argentín zenekar hangversenye.

Rözgazdaság

Saját otthon keres

a temesvári vasutigazgatóság a drágán bérelt jelenlegi helyiségek helyett

A temesvári vasutigazgatóság fennállása óta még mindig nincsen saját otthona. Annak idején, amikor még a magyar uralom alatt a vasutigazgatóság mint üzletvezetőség megalakult, az erzsébetvárosi József-téren levő Fiatska-féle házba költözött, amelyet erre a célra béretek. A saját otthon megépítésére azonban már akkor is gondoltak és a vasut Temesvár városától telket kért, amelyet meg is kapott. Ez a telek a Lloyd-soron van és az impériumváltás után a román államvasutak tulajdonába ment át. A vasutigazgatóság még ma is a volt Fiatska-féle házban van, amelyet néhány év előtt a Timisiana-bank vásárolt meg. A házat a bank három millió leierre vette meg és az kitűnő vételnél bizonyult, mert a vasutigazgatóság évente egy millió leinél magasabb bért fizet az általa igénybevett helyiségeért.

Jonescu jelenlegi vasúti vezérigazgató most újra napirendre hozta a temesvári vasutigazgatóság otthonának megépítését. Aktuálisá teszi a kérdést az a körülmény is, hogy a kerületi igazgatóság

most átszervezik, annak hatásköre és működési területe nagyobbodik és az aradi vasúti üzemfelügyelőseget is beléje olvasztják. Ilyen körülmények között a jelenlegi helyiségek nem elegendők, a szomszédos házakban pedig további helyiségeket bérelni igen költséges volna. Jonescu vezérigazgatónak két terve van. Az egyik az, hogy a katonaságtól átveszi a régi kadetiskola épületét és cserébe átengedi a város bekegyezésével a katonai kinstárnak a Lloyd-sori telket. A másik terv szerint a vasut a jelenlegi Regina Mária-kaszárnyát szerezne meg. Ez a kaszárnya a város tulajdona és azért a vasut ennek átengedése ügyében a várossal fog tárgyalni. Cserében a kaszárnyáért a vasut visszaadná a városnak a vasutigazgatóság létesítésére kapott telket. Amennyiben hamarosan sikerül bármelyik épületre vonatkozólag megegyezésre jutni, a vasut azonnal megkezdené a szükséges átalakításokat és még a nyáron, legkésőbb pedig az őszy folyamán a vasutigazgatóság beköltözne saját épületébe.

Ezrével érkeznek az adófelebbeszégek. A temesvári pénzügyigazgatóságához tömegesen érkeznek az adófelebbeszégek. Tegnapig összesen hétezer nyolcszáz adófelebbeszést nyújtottak be, majdnem kétezerrel többet, mint tavaly ugyanebben az időben.

A Kandia csokoládégyár üzemredukciójával kapcsolatban arról értesülünk, hogy a gyár ezidő szerint közel kétszáz munkást foglalkoztat. Ez a szám azonban volt több is, mert karácsony előtt még kétszázötven munkás dolgozott. Az üzem tehát bizonyos redukiót eszközölt azóta. A gyár ma hetente öt munkanapon át foglalkoztatja a munkásokat és a napi munkaidő nyolc óra.

A kamattörvény következményei. Néhány napja csak, hogy a kamatszóra elleni törvény életbelépett és hatása máris mutatkozik. Számos kisbank felmondott tisztviselőinek és csak a legszükségesebb munkaerőket tartja meg. A törvény további következménye, hogy a bankok csökkentik a betéti kamatlábat. Több pénzintézet akad, amely az új kamattörvény következtében a betéti kamatot két, sőt három százalékkal leszállította. Legfontosabb következménye az új tör-

vénynek az lesz, hogy a kisbankok körében fuziók áramlati indult meg. A kisbankok között a Bánságban és Erdélyben is megindultak az egybeolvadást célzó tárgyalások. Nagyszalonán két pénzintézet tegnap már rendkívüli közgyűlést tartott és kimondotta a fuziót.

Ford munkásai részvényesei lettek a gyárnak. A Ford-automobilgyár munkásai és tisztviselői husz millió dollár megtakarított pénzüikkel részvényesei lettek a gyárnak. Részvényeik után hat százalék osztalékot kapnak.

A külföldi tőke bizalma a magyar piac iránt. A külföldi tőke ujabban ismét nagy érdeklődést tanúsít Magyarország iránt. Négy világbank megbízottja tartózkodik jelenleg Budapesten, akik kölcsönöket ajánlnak, azonfelül különböző vállalatokat akarnak létesíteni. Erkezett ajánlat egész Magyarország elektrifikálására és csatornázására is. Amerikából, Japánból és Indiából több nagy ekzsportéeg vezetője tartózkodik Budapesten, akik valamennyien magyar áru nagybani kivitélére akarnak vállalkozni. Ez utóbbi ügyben a magyar kormány komoly tárgyalásokat kezdett, a fel-

ajánlott kölcsönöket azonban egyelőre nem veszi igénybe.

Az aranyárak. Zürichben április 17. 309.25, Párisban 15.20. Mai árfolyamok a következők: angol font 816.50, dollár 168, hollandi forint 67.50, dinár 2.99, francia frank 6.59, olasz lira 8.82, cseh korona 4.99, német márka 40.07, osztrák schilling 23.66, magyar pengő 29.38, svájci frank 32.38, belgas (61 belga frank) 23.45.

Színház

Pénteken szünetel a színház.

Csikágói hercegnő. Szombaton este eleveníti fel a színház oprettegyüttese Kálmán Imre világhírű operettjét, a Csikágói hercegnőt. Az előadás keretében lép fel Temesváron először Gáe Mella klasszikus táncművész, aki saját kreációja klasszikus táncával fogja emelni a darab sikerét. A nagyszerű operett főszerepét Kornély Mária, Ágoston Baba, Vincez Emma, Dancs Ica, Gömör Emma, Fratta Géza, Keleti Árpád, Felhő Ervin, Csóka József, Jávör Alfréd és Kun Dezső játssza. A Csikágói hercegnő szombat esti előadása is mozi-helyárrakkal lesz.

Vasárnap délután négy órakor a nagyszerű Marica grófnő operett kerül színpadra. A Marica címszerepét ezúttal is a társulat széphangú primadonnája, Ágoston Baba játssza, míg Joco szerepét az aranyhumoru Csóka József és Zsupán bárót az örökké kedélyes Felhő Ervin alakítja. A tisztartó szerepét Keleti Árpád, a társulat énekes bontviványa játssza.

Vasárnap este: Huzd rá cigány. Az elmúlt színi évad legnagyobb sikerű operettjét ujtja fel a színház igazgatósága vasárnap este. Farkas Imre gyönyörű operettjének reprize premiérszámába megy, mert a darabnak majdnem minden szereplője új. Kornély Mária és Dancs Ica játssza a női főszerepeket, míg a férfi főszerepekben Fratta Géza, Keleti Árpád, Felhő Ervin, Csóka József és Kun Dezső versenyeznek a sikerért.

Hétfőn szünetel a színház.

Az elcsesért ember. A színház prózaegyüttese Szabados László drámai rendező vezetése mellett nagy szorgalommal készül Bonyi Adorján kitűnő színjátékának, az Elcsesért embernek kedd esti bemutatójára.

Heti műsor.

Pénteken szünet.

Szombaton este félkilenc órakor: Csikágói hercegnő.

Szerkesztői üzenetek

M. S., Boksán. Az állomásról akár az egyes, akár a hetes számú villamossal mehet a Központi fürdőig, amely a Gyárváros elején van és ahová néhány perc alatt ér oda.

S. R., Komlós. A cég feltétlenül rosszhiszeműen járt el önnel szemben. Ezen az ügyön azonban nem lehet másképpen segíteni, legfeljebb ügyvéd segítségével. Ha tagja a Magyar Pártnak, úgy az ottani párttagozat utján forduljon a Magyar Párt bánsági tagozatának népirodájához, Temesvár, Magyar Ház és kérjen jogi tanácsot, amelyet ingyenesen adnak. Levelében hivatkozhatik arra, hogy a szükséges mellékletek az ügy leírásával nálunk vannak és mi azokat készségesen átadjuk majd a népirodának.

Apróhirdetések

A nyomasztó gazdasági viszonyokra való tekintettel, amikor minden lej többletkiadás számításba jön, a Déli Hírlap kiadóhivatala elhatározta, hogy az apróhirdetések díjtételeit leszállítja.

Ezentul egy szó ára k. l. 1 lei, vastagabb betűvel négy lei, legkisebb apróhirdetés ára husz lei.

Alkalmazás

Fejős-gulyást

nagy gyakorlati, lehetőleg felnőtt családtagokkal keres a románai belépésre is. Dr. Bruch Ede tomorosi gazdasága. Bővebbet: Deutsch Testvérek cégnél Lugos. (1028)

Allást keres

Volt faipari előmunkás

jó bizonyítvánnyal, beszél románul, magyarul, németül, lengyelül, bármilyen állást keres. Ama őrsóffóri vizsgával is rendelkezik. Bessenyei-telep, 5. utca 40. sz. (1012)

Megbízható

mindenes szakácsné elsejére vagy azonnalra ajánkozik. III., Dózsa-u. 11. (1013)

Női szabó

házasához ajánkozik mérsékelt napi-díj mellett. Ugyanott egy keményfa hálószoba bútor eladó. (1024)

Gépez

aki Diesel-motort szerel, állást keres. Cimeket „Gépez” jellegre a kiadóba kérek. (979)

Adás-vétel

Konyha bútor

kifogástalan, jó állapotban sürgősen olcsó áron megvételre keresek. Cím a kiadóban. (989)

Butorok olcsó kiárusítása

helyszüke miatt Győrffi Testvéreknél, Gyárvaros, Rékásy ut 4 (732)

Eladó

kisebb bérház József-és Gyárvarosban. Közlebbit a húztulajdonosnál IV. Szilágyi u. 18, régi szám. (1026)

Használt bútorok

elköltség miatt minden elfogadható árban eladók. Józsefváros, Fröbl-utca 27, Cermák-udvar B ház II. em. 23 ózv. Reicheltné. (1027)

Eladó

elutazás miatt ó német szekrények, széles hencser ágynemű. III. Vörösmarthy-u. 7. (1029)

Lakás

Modern 2 szobás

lakás május 1-re kiadó. III., Mühle Vilmos-u. 7. (957)

Különbejárta

butorozott szoba teljes ellátással és fürdőszobahasználattal, 2 férfi részére május 1-re kiadó. IV., Bonaáz-u. 6, földszint 28 (1007)

3-4 szobás modern

lakást keresek május 1-ére. Csaiád: ház előnyben. Fehér Olga hirdetés iroda. III., Dózsa-utca 3. Telefon 1900. (672)

Szépen bútorozott

különbejárta utcai szoba fürdőszobával május 1-re kiadó. I., Jenőherceg-utca 5. II. em. Ungár. (1019)

Bélvárosban

3 szobás utcai lakás külön bejárattal kiadó. Karb, I. Nádor-u. 1. (1025)

2 szobás modern

parkettás udvari lakás, fürdőszoba és összes mellékkel május 1-re kiadó. Andrássy ut 8. szám alatt. Közlebbit: Gyárvaros, Kis-tér 8. (1030)

AZ ŐSDIÁK

írta: KOMÁROMI JÁNOS

A DÉLI HÍRLAP REGÉNYE

86. fejezet

Ugy tizenkét óra felé elcsönde-sült a munka s csak egy-egy biciklis-fiu inogott be olykor a szerkesztőségi nagyszobába, az éjszakai-szerkesztő asztalára helyezve a konymatos-ujsgot. Azzal távozott is. Az éjszakai-szerkesztő nyomban szétnyirta a konymatos hiranyagot, valamint átadott belőle a vörösorru éjszakai segédszerkesztőnek, feldolgozás végett Mudrony Sándor is kapott néhány sort, valami keveset az éjszakai-szerkesztő is leragasztott az anyagból, tulnyomórészt azonban papirkosárba vágta. Akkor két tenyerébe bocsátotta szétverthaju fejét, valóság-gal a szakállába bujt vissza s az irtózatos esőndben, mikor odakint az éjmadár sem cikázott, csak itt-ott sóhajtott egy szívrepesztőt, amiből következtetni lehetett azon-nal, hogy anyagi gondok miatt fő a feje szegénynek. Néha azonban megrázkódott váratlanul s horkant egyet, csaknem trombitálva az orrán. Mint valami visszator-pant csatoló.

Az előjelek után ha szabad kö-vetkeztetni egyáltalában, az éjszakai-szerkesztő felhorkanásaiból biz-tosra vehette az ember, hogy esa-ládjában rövidesen föl fog borulni az eddig szörnyű kinlódással takar-gatott financiaális egyensúly.

Lejt pedig, a nyomdában, meg-indultak ugyanakkor a várszerű rotációs-gépek s bugásuk végig-remegett a szerkesztőség egész épü-letén. De mire ez a bugás a szer-kesztőségi nagyszobáig remegett volna el, halk és egyhangú zummogással vált, mint nyári alkonyatokon odahaza a esélőleg távoli dohogá-sa... Mudrony Sándor tenyerébe horgasztotta a fejét ilyenkor s a ze-hernyei kertekre gondolt, amelyek körül annyit esatángolt valamikor, növekvő-diák korában. Hazagon-dolt Péry Pirire is és melegség tá-madozott a szive táján. Reagondolt régi tanítójára, majd kedves-egy komájára, az iharosi kántortanító-ra, itt-ott fölmerült előtte édesapja küszködő alakja is, avagy látni vélte néhai édesanyja felhős sze-mét, nyole esztendő távolából. Ámde álmodozásából rövidesen kiverte az éjszakai-segédszerkesztő.

Az éjszakai-szerkesztő ugyanis, mielőtt zugni kezdtek volna a rotá-ció-s-gépek, horkantott még egyet. Olyat, hogy szétfujta a hajuszát s szakálla beleregett. Akkor föláll-ván, aprózott lépteivel a nyomdának indult, hogy utánanézzzen a lapnak. Távozóban odaszólt még az éjszakai-segédszerkesztőnek:

— Vigyázz mindenre!

— Igen... — vakkantott vissza idegesen a segédszerkesztő, ez a tetőtől-talpig égővörös alak.

Mert ideges volt, mint soha má-sik ember a föld hátán. S ezzel az idegességgel nyomogatta jobbkeze két első ujja között a kenőgyur-mát, miálatt koronkint fölvetette az orrát s beleszagolt a levegőbe. Mintha rejtelmes és elvakult ellen-ség közeledésétől szurkolt volna, amely azzal az eltökélt galszággal jön-jön suttymban, hogy szörnyű erőfeszítéssel kilódítsa őt maga alá esikart állásából. És mert szívgyön-

geséget érzett, valahányszor mások nem dolgoztak, ezeken az éjszaká-kon is hol itt, hol ott vetette föl a kérdést, Mudrony Sándorra vetvén föl bosszus tekintetét:

— Tisztelt kolléga urnak nincs semmi dolga többé?

— Semmi dolgom, — felelt von-tatva Mudrony Sándor, hogy ezzel is megbosszantsa a vörös embert, aki a felelősség előtt oly böszítően hajlongott, hogy orra hegyével a földre turt.

— Ugy értem ezt — kérdezte ingerült udvariaskodással másodsor is a forradalmi hajszinű segédszer-kesztő —, hogy egyáltalán nem ta-lál módot semminemű elfoglaltság-ra nézve?

Mudrony Sándor ugy felelt, hogy az már repszó volt:

— Egyáltalán nem találok!

.. Ha aztán másnap, az esti órákban, Kende Csabának számolt be a két éjjeli-szerkesztő bizarr vis-selkedéséről, az ordas belletrista riporter legyintett:

— Te még píbec lévén, segédfog-almad sínes, kiket melenget a kebl-én nacionalista jellegű napila-punk. Mert tisztelem a hazafias lel-kiséget, ugys, mint „dohány”-szer-zési alapot. Tudd meg hát, hogy az a vöröshaju firma voltaképpen a muszka nihilisták előőrse, aki azt lesi csak, mikor helyezhet bombát a rotációsgépek alá; a szakállába mélyedő éjszakai-szerkesztő pedig, akit te nem szüsz meg tisztelni, mert tróger vagy, a szerbek kéme Rendes havi-culágot huz Belgrád-ból. Bizalmas értesüléseim szerint tegnapelőtt hajnal felé is annyi bundapalinkát nyakalt, hogy dől löngött s akkor a rácos fenyegető havasítancát kezdte jární dübörög-ve... Jó lesz vigyázni keveset!

Mudrony Sándor mosolygott ti-tokban. Mert ismerte már Kende Csabát s tudta, hogy torzító fan-táziája mindent görbére eszel ki.

Egy ilyen beszélgetésük alkal-mával, mely az előszobában folyt le s Kende Csaba részéről egyálta-lán nem suttogó hangon, a külpoli-tikai-rovatvezető haladt el mellet-tük, akiről eddig sajnálatos módon meg találtunk feledkezni az esemé-nyek során és aki oly határtalanul levertnek látszott, mintha buval bélelték volna ki.

Kende Csaba utánanézett s így szólt jóhangosan:

— Nézd meg ezt az aszaltszilva-fejú alakot! Patagóniától Kamesat-káig gondolkozik, egyszóval világ-részekben s megőrül az ember, hogy mimódon fér be a fél-fél-gömb minden gondja ilyen lópogá-csakoponyába?

A külpolitikai-rovatvezető meg-hallotta a reá-alkalmazott észrevé-telt s visszafordult. Szomorú volt most is, halálosan:

— Nem is hinnéd, mennyire fe-jéntaláltad az igazságot, barátom, Csaba! Valóban, én világ-részekben gondolkozom. De mind az öt világ-részben egyszerre, amibe előbb-utóbb meg fogok veszni... Meg kellene osztozni valakivel a föld-tekén, mert nem birom már! Nem ájrom!

S ment. Kende Csaba utánaszólt még:

— Frenetikus hólyag vagy te, Andorom!

A külpolitikai-rovatvezető sulyos mélabujának oka közismert volt még a szerkesztőség falain kívül is. A külpolitikai-rovat vezetője meg volt győződve nevezetesen, hogy egy dolog van csupán a napilapok-ban, amelynek érdemes egész életet szentelni; a külpolitikai-rovat. Sze-rinte e rovat szerkesztési módsze-rétől függött az ezeréves nemzet sorsa s esztendőök óta minden erő-feszítéssel rajta volt, hogy rovatá-ban minél szemlélettebben mutat-hasson rá a világpolitika mozgató rugóira, amire a felelős-szerkesztő-nek az volt minden megjegyzése rendszerint: „marhaságt!” A vé-kony lábszárú külpolitikai-rovatve-zető mindazáltal nem lankadt. Hit-te rendíthetetlenül, hogy előbb-utóbb a felelős-szerkesztő is reá-jön eddigi szegyenletes mulasztá-saira s lapjának tengelyébe a kül-politikai-rovatot fogja beállítani. Sőt a külpolitikai-rovat vezetője ennél is továbbment a megokolatlan önáltatásban s egy idő óta kapaci-tálni próbálta a felelős-szerkesztőt, hogy szerződtessen melléje még egy külpolitikai-munkatársat is, mert ő egymagában nem győzi töb-bé az egész földgömb külpolitikai eseményeinek szakszerű taglalását. Vagy félszertendővel előbb memo-randummal járult a felelős-szer-kesztő elé, amelyben kifejtette, hogy a világpolitikai események zu-hataga alatt összeroppan egyes-egyedül a lapnál s arra hajlandó legfőljebb, hogy a greenvichi dél-körtől az Uj-Hebridákon átvonuló délvonalig vállalhatja a Földet, en-nél többre valóban nem terjeszke-dhetik ki. Memorandumában mély-séges tisztelettel indítványozta en-nélfogva, hogy a Föld mindama diplomáciai eseményeit, melyek az Uj-Hebridák délvonalától a green-vichi délkörig terjednek továbbme-nőleg, bizza rá egy ujonnan szer-ződötendő külpolitikai-munkatárs-ra. Hozzáfüzte mindehhez, hogy a külpolitikai-rovat vezetésének tu-dománya amily előkelő egyebekben, éppannyira bonyolult is. A felelős-szerkesztő egy ráérő negyedórájá-ban végig futott a memorandumon s aztán — a külpolitikai-rovatve-zető jelenlétében — papirkosárba vágta az egészet, miközben inge-rületen fakadt ki:

— Az istenfáját, ilyen ökröt se láttam még világéletemben!

Aztán az ajtóra mutatván, egy másodikat kiáltott:

— Kertajh! Mars hinaus! Dol-gozni!

A külpolitikai-rovat vezetője hangtalanul kotródott. Azóta azon-ban fokozódó melankóliába esett, sőt legutóbb annyira szívére vette rovatának iszonyu mellőztetését, hogy szívneurózisról kezdett pa-naszkodni.

(Folyt. köv.)

Különféle

Kós Katalin

névre szóló pirosigazolvány elveszett, megtalálója a rendőrségen adja le. (1023)

Motorkerékpárra

oldalkocsival kamatmentes kölcsönt adok használatért. Telefon 571. (1022)

Sybilla engedélyezett jósnő fogad új lakásban, II. Farkas-utca 5, kérje tanácsát mindenben. (1031)